

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 27 d'octubre del 2016

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 6.12.12 la representació processal del Sr. M.Q.S. va formular demanda en reclamació de quantitat de 253.513,34 dòlars, imposant a la defenent les costes del procediment.

II.- La representació processal de la Sra. R.M.C.L. va contestar la demanda en data 31.1.13 oposant-se totalment als arguments exposats a la mateixa, i interposant demanda reconvençional en reclamació de danys moral per haver atemptat contra el seu honor.

III.- Les parts van presentar oportunament els seus escrits de rèplica i dúplica i contesta a la reconvenció, i posteriorment de conclusions, reiterant

els seus arguments i oposant-se als de l'adversa.

IV.- L'Hble. Tribunal de Batlles va dictar Sentència en data 10 de desembre de 2015 i va decidir :

“Primer.- Desestimar la demanda reconvençional plantejada per la representació processal de la Sra. R.M.C.L., havent d'absoldre el Sr. M.Q.S. de les pretensions que s'hi contenen.

Segon.- Estimar la demanda formulada per la representació processal del Sr. M.Q.S. contra la Sra. R.M.C.L. i declarar la nul·litat del contracte atorgat entre les parts el dia 9 d'abril del 2002, i condemnar la Sra. R.M.C.L. a fer retorn a l'agent de la suma de 253.513,34 dòlars, juntament amb els interessos legals comptadors des del 9 d'abril del 2002.

Tercer.- Fer imposició a la Sra. R.M.C.L. de les costes judicials dimanant de la tramitació de la demanda principal i de la reconvenió plantejada, de conformitat amb el que disposa el V.-CONSIDERANT de la present resolució judicial.”

V.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. R.M.C.L. i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, demana la seva revocació, imposant a l'adversa les costes del procediment.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER. - En el present litigi, la part agent Sr. M.Q.S., reclama una determinada quantitat en dòlars americans més els interessos legals des del dia 9.4.02 a la Sra. R.M.C.L., per considerar que són béns propis.

Igualment constitueix l'objecte del present procediment, la pretensió formulada amb caràcter reconvençional, per la representació processal de la

Sra. R.M.C.L., en reclamació al Sr. M.Q.S. de la suma de 10.000 euros en concepte dels danys morals per infracció dels drets a la intimitat, l'honor i la pròpia imatge de la seva mandant, tot fent imposició a l'agent de les costes processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador, i de perit a acreditar en període d'execució de sentència.

La sentència de l'Hble. Tribunal de Batlles conclou que la demanda principal ha de ser estimada i que la demanda reconvençional no pot prosperar.

SEGON.- Demanda principal

En aquesta alçada i a la vista del recurs interposat per la Sra. R.M.C.L. el seu únic motiu sobre la demanda principal rau en si estem davant d'una donació remuneratòria, com ella defensa o si, pel contrari, no concorren tots els requisits necessaris per a tal acte de disposició, tal i com conclou la sentència d'instància.

TERCER.- Són fets acreditats que el dia 9 d'abril del 2002, el Sr. M.Q.S. va transferir la suma de 253.513,34 dòlars americans amb càrrec al compte bancari de la seva titularitat única, obert prop de l'entitat bancària X., SA i de número xxxxxx, en favor d'un compte de la titularitat única de la Sra. R.M.C.L. Altrament que la suma de 253.251,54 dòlars americans integrava anteriorment el compte corrent de número numero xxxxxx, obert prop de la mateixa entitat bancària, sota la titularitat del Sr. M.Q.S. i dels seus progenitors, Srs. J.S.B. i M.Q.P., havent estat dits fons transferits en data 2 de gener del 2002, en favor del compte de número xxxxxx, de la titularitat única del Sr. M.Q.S. (foli 198 de les actuacions). Finalment, que el dia 14 de març de 1986, el Sr. M.Q.P. va atorgar testament per davant del notari Sr. M.V.R., a través del qual va instituir hereva universal a la seva esposa Sra. J.S.B., i pel cas que el premoris o que per altra causa no en pogués ésser l'hereva, la va substituir vulgarment pel seu fill Sr. M.Q.S., i que igualment,

en la mateixa data, la Sra. J.S.B. va atorgar testament per davant del mateix notari, mitjançant el qual va instituir hereu universal al seu espòs Sr. M.Q.P., i pel cas que la premoris o que per altra causa no en pogués ésser l'hereu, el va substituir vulgarment pel seu fill Sr. M.Q.S. (folis 20 i següents de les actuacions).

També ha quedat acreditat que el pare del Sr. M.Q.S. va morir en el dia 15.01.01 i que la mare va ser ingressada en una residència al Principat, mentre ell va tenir que tornar a Alemanya on viu habitualment, i que finalment se la va endur a aquest país en el mes d'abril de 2002. Que en data de 10.12.01 el Sr. M.Q.S. va atorgar un poder general davant de Notari en favor de la Sra. R.M.C.L. i que en data 3.1.02 també va atorgar testament en favor de la mateixa Sra. En data de 19.12.01 també va donar poder disposició a la dita senyora dels fons ingressats en els comptes xxxxxx i xxxxxx ja esmentats oberts prop de X., SA. En data 28.2.03 va traspasar al compte (VF 6075, doc. 14 i 15) de la Sra. R.M.C.L. un total de 21.191,43€

QUART.- Com a conseqüència de la seva instrucció donada a l'entitat bancària en escrit de 18.2.03 (document 24 de la defenent) que deia el següent:

"X.; Àrea de Banca Comercial; Sra. M.B.R.; Muy distingida y apreciada: Como titular de una cuenta en X., mi deseo es cancelarla. Como de momento no me es posible viajar a Andorra, debido a mi trabajo, le ruego, tan pronto le sea posible, traspasar esos fondos a la Sra. R.M.C.L., nuestra Antigua vecina de la calle Riberaygua. Ella es quien se lo merece por la ayuda prestada a mis padres durante su vejez, incluso ultimamente a mi madre, cuando esta corria el riesgo de quedar desamparada. Sin mas, por el momento reciba un cordial saludo."

Per contra, en el document manuscrit de data 10.4.02, (doc. 16) reconegut pel Sr. M.Q.S. que va lliurar a la Sra. R.M.C.L. l'endemà de la transferència de la suma en dòlars americans que provenia del compte dels seus pares, deia el següent: *"Que ante la confianza siempre merecida durante decadas, depositada ante nuestra vecina: R.M.C.L. (Av. Riberaygua n°x., x., x.*

Andorra la Vella), he decidido que ella puede disponer libremente de los dolares habidos en mi cuenta, traspasandole incluso mi nombre al de ella. Nadie sinó ella, puede disponer de este dinero, ni aun aludiendo lazos familiares cercanos. Esta es mi libre voluntad, y nadie debe por ello molestar a la Sra. R.M.C.L.”

CINQUÈ.- Convé examinar el contingut dels documents transcrits per esbrinar quina va ser la voluntat real o la intensió del Sr. M.Q.S. en fer la transferència dels dòlars de la compte dels seus pares a la seva (2.1.02) i finalment a un compte nou obert per la Sra. R.M.C.L. I aquest examen documentari i dels fets esdevinguts amb anterioritat a la dita transferència ens ajudarà a concloure si efectivament va existir un *animus donandi* per part del Sr. M.Q.S. en enriquir a la Sra. R.M.C.L. amb aquella quantiosa suma de dòlars i al mateix temps que empobrir-se en el seu peculi en la mateixa suma. La part agent nega en primer terme que puguem estar davant de cap donació.

I es que la Sra. defenent argumenta en favor de la seva tesi que manté en el recurs de que es va tractar d'una donació remuneratòria en agraïment del Sr. M.Q.S. pel bon comportament que la senyora R.M.C.L. va tenir en vida dels seus pares quan es van fer grans i de la mare quan aquesta es va quedar vídua i impedida per una malaltia incapacitant, fins que el Sr. M.Q.S. va poder endur-se-la amb ell a Alemanya.

Com destaca la ben raonada sentència d'instància, es imprescindible en tota donació que existeixi, a més d'un acte voluntari, una atribució de caràcter patrimonial, un empobriment del donant i enriquiment del donatari, uns requisits de forma) aquella voluntat de lliurar a canvi de res alguna cosa a altri (*animus donandi*). La donació exigeix un acord de voluntats entre donant i donatari sobre el caràcter gratuït de l'atribució (*causa donationis*), encara que en la modalitat de donació remuneratòria, atès que es vol retribuir un fet passat mitjançant una liberalitat, aquesta és més la causa que el motiu de la donació. La sentència conclou que no va existir aquell ànim de

liberalitat per part del Sr. M.Q.S. en fer la transferència dels dòlars i, en canvi, sí va existir aquell ànim en fer la transferència dels euros que tenia el Sr. M.Q.S. a X., SA i que els va transferir per raó d'aquell bon comportament de la Sra. R.M.C.L., tal i com es pot llegir de manera expressa en el document de 18.2.03, abans transcrit.

Per contra, en el document controvertit de 10.4.02 ja no s'esmenta la parla de "la ayuda prestada a mis padres durante la vejez" sinó que es parla de "confianza". I tampoc es diu que els dòlars passen a ser de la Sra. R.M.C.L. sinó que "*he decidido que ella puede disponer libremente de los dolares habidos en mi cuenta, traspasandole incluso mi nombre al de ella....*". Lògicament si hagués existit voluntat de donar aquells diners ja no calia l'incís que hem subratllat. I el fet de disposar lliurament de la suma és concordant amb els poders bancaris i generals que el Sr. M.Q.S. li havia atorgat en el mes de desembre de 2001.

I si afegim això al fet de l'existència no negada per ningú d'una germana que vivia a l'estranger i amb la qual els pares no hi tenien contacte des de feia temps i que podia tenir algun dret o expectativa a l'herència dels pares, s'explica la inclusió de "*...Nadie sinó ella, puede disponer de este dinero, ni aun aludiendo lazos familiares cercanos. Esta es mi libre voluntad, y nadie debe por ello molestar a la Sra. R.M.C.L.*". Aquest afegitó donava a la Sra. R.M.C.L. legitimitat afegida davant de l'entitat bancària per si un tercer demanava informació al respecte.

Tot això hagués resultat innecessari si es volia donar aquella suma a la Sra. R.M.C.L. per enriquir-la, com es va fer en el document signant pel Sr. M.Q.S. que porta data de 18.2.03 i que ja hem transcrit. Ni tampoc tindria cap justificació que la transferència es fes en un compte nou (xxxxxx, doc. 14) obert per la Sra. esmentada, sinó que lògicament hauria pogut anar a ingressar al seu compte habitual.

SISÈ.- Si examinem les testificals aportades per la part defenent tampoc poden fer inclinar-nos per una altra conclusió. Així el testimoniatge de l'empleada del banc no és suficient per poder tenir la certesa de la voluntat d'enriquir-la amb la primera transferència de 9.4.02 ni es pot descartar -atès el temps transcorregut- que no existís una confusió respecte l'altra transferència (28.2.03) en la qual resultava palesa aquella voluntat. Tampoc sembla versemblant que una qüestió tan delicada com la de la disposició de la darrera voluntat per part dels pares del Sr. M.Q.S. fos transmesa a una empleada de correus i que encara pugui recordar els detalls. Finalment la del veí que afirma que era la voluntat dels pares de beneficiar a la Sra. R.M.C.L. quan es sabut que en el seu testament no van fer cap mena de disposició en favor de l'esmentada senyora.

SETÈ.- A fi d'exhaurir tots els arguments de la part apel·lant i com argument de reforç ens hem de referir a la trigança invocada per la Sra. R.M.C.L. a la reclamació dels diners per part del Sr. M.Q.S. Però aquest element no és decisiu perquè consta acreditat que les parts parlaven per telèfon mentre el Sr. M.Q.S. estava a Alemanya. Llegim en el darrer paràgraf del document 20 aportat per la defenent: *"... Recuerda que, de llamarme por teléfono, nunca los sábados y los domingos por la noche, pues siempre estoy en el Centro Gallego. A las 8 de la mañana será raro que no se me encuentre"*.

Això permet veure com a raonable i plausible l'afirmació del Sr. M.Q.S. de que li demanava informació a ella sobre la destinació dels diners per a fer una inversió per a ell. Per tant, això explica també que les informacions no fossin per escrit.

VUITÈ.- En conclusió, no s'ha demostrat que existís cap voluntat d'enriquir amb una donació remuneratòria (ni de cap altra classe) a la Sra. R.M.C.L. quan es va fer aquella transferència del dia 9.2.02. El que va existir és un acte conseqüent del poder d'administració ja atorgat (tant general com bancari entre desembre 2001 i gener 2002) pel Sr. M.Q.S. a la Sra. R.M.C.L. per la confiança que existia amb ella, proper a un encàrrec de custòdia, i que

desconeixem quina destinació inversora concreta tenia, fet que resulta intranscendent a la finalitat d'aquest plet.

Confirmem íntegrament, doncs, l'encertada i detallada valoració de la prova practicada que realitza l'Hble. Batlle en el seu III Considerant.

Aquest motiu del recurs de la Sra. R.M.C.L. ha de ser desestimat.

NOVÈ.- Demanda reconvenicional

Pel que fa la demanda reconvenicional desestimada per la sentència d'instància, s'alça la part defenent per demanar que ho sigui de manera íntegra tota vegada que ja dona per provat la decisió judicial que el Sr. M.Q.S. va trametre una carta a la defenent en la que la titllava de "mitómana, ladrona, y estafadora" (document 23 de la defenent) i que va repartir còpies de la dita carta a altres veïns de la mateixa finca per assabentar-los del que li havia passat.

I efectivament això ha estat acceptat pel propi Sr. M.Q.S. Aleshores atès que la Sra. R.M.C.L. reclama pel dany moral i no per haver propiciat el seu estat de depressió (com sembla concloure la resolució d'instància) hem de dir que davant dels insults de "ladrona y estafadora" ja no cal acreditar cap dany moral perquè ja va implícit en els propis insults que afecten a la pròpia consideració i a la dels demás sobre la persona destinatària. Resulta palès que el propi honor de la Sra. R.M.C.L. va resultar danyat i es mereixedor d'una reparació econòmica. Està clara la voluntat del Sr. M.Q.S. de causar dany a l'estima pública de la destinatària dels insults des del moment que es va dedicar a fer-ne coneixedors als veïns de la senyora.

Pel que fa la prescripció al·legada per la defenent reconvenicional hem de dir que no l'ha demostrat. Així sabem que la citació a judici va tenir lloc en el dia 6.9.12, que seria els dies *ad quem* o final pel còmput de l'any de la Llei

Aquiliana que proclama la demandant reconvençional, però desconeixem quin és el dies *a quo* perquè no ha acreditat el Sr. M.Q.S. quan es va produir la distribució de la carta recollida en el document 23 (que no porta data) amb la qual cosa no hi ha manera de poder concloure que l'acció havia prescrit i no resulta decisiu que ell digui que creu que va ser en el mes de juliol de 2011. Per tant aquest argument ha de ser rebutjat.

Si bé el quantum de la indemnització que reclama en conclusions la Sra. R.M.C.L. (10.000€) ens sembla excessiu i en l'acte de la vista oral ho deixa a criteri del Tribunal. Per això, entenem més proporcionat a les circumstàncies del cas i a la pràctica dels tribunals, fixar la suma de 5.000€ més els interessos legals des de la contesta de la demanda.

Així doncs estimem el motiu i també parcialment la demanda reconvençional.

DESÈ.- L'èxit parcial del recurs s'ha de traduir, en matèria de costes processals, en la no imposició de les costes d'aquesta alçada (arg. Novel·la 82, cap. X).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR PARCIALMENT el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la Sra. R.M.C.L. contra la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 10 de desembre de 2015, que revoquem en el sentit de :

1) ESTIMAR PARCIALMENT la demanda reconvencional interposada per la dita Sra. R.M.C.L. i condemnem al Sr. M.Q.S. a pagar-li la suma de 5.000€ en concepte de dany moral, més els interessos legals des de la data de la contesta a la reconvenció. Sense imposició de costes d'aquesta demanda reconvencional.

2) Mantenim la resta del pronunciament de la instància.

3) No fem imposició de costes en aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-